

En enskifteskarta över gården Hammar nr 1, upprättad 1814 av kommissionslantmätare Tullberg, finns i N.s ägo. 1945 upptörde bystämman, då byns gemensamma jordar såldes. Dessa utgjordes av fiskerätten ("Hammars Rena"), lectag, grustag och en vattensamling ("Kurreliälvan"). Vid kusten finns allmän strandrensning. 1200 famnar fiskerätten utarrenderades till fiskarena i Käseberga, som skulle ertägga arvodet till byn samt fem kilo ål till äldermansgillet. Detta ägde rum på kusten, i allmänhet i november, och avordnades i nummerföljd mellan de olika gårdarna. Sista äldermannen var Axel Linné. Bykonst kom till användning vid äldermansgillena, vid snickottning och vid eldsåder. Den som vid äldermansgillena uttog konstet var skyldig att någon gång efter klockan tolv på natten bjuda de övriga deltagarna på kaffe och tre liter brännvin. Bykonst och protokoll förvaras hos Hugo Christensson på Margreterall, karta och övriga

handlingar hos Johan Svensson, nr 11 Hammar.

Stora området av Hammar utgjordes tidigare av mossjord, som användes till betesmarker. Nu är marken uppodlad och dikad, fäst genom "Hammars rämma", ett brutt dike som sträcker sig från Valleberga till Kabusaån. För upprätthållning av detta dike betalar varje jordägare en viss avgift till en förman, som utses av en styrelse. På 1890-talet bildades ett tröskbolag, som numera har upplöst. Emigrationen till Amerika har inte varit av någon större betydelse.

I fm N:s ungdom hade en kvinnlig arbetare i lön 50 öre om dagen plus kost. Först för o. tolv år sedan upprättades den första handelstoden i Hammar av en man vid namn Karl Rasmussen.

I själva Hammars by var det tidigare sed att man på fredagsdagar bjöd alla byborna på "morgonkaffe" efter mjölkningen och fodringen av kreaturen.

Tunnan vägkassan övertog vägarne hade invånarna i Hammar väglagningskylligheter i Rausåsa, Rödlinge och Benestad. Å. 1900 förbättrades vägen mellan Hammar och Yngelstorp genom stenläggning. Förbättringen skedde på entreprenad efter privat initiativ. Stora kustvägen mellan Ystad och Kyll går genom Hammar. N. var en av de positiva krafterna vid planerandet av detta bygge.

Vid vindsommaren roade sig förr i världen unga och gamla i Tofterups skog, dit man åkte i hästskjuts.

1884 byggdes folkskola och småskola med undervisning av en lärare och en lärarinna. Numera finns blott folkskola, där en lärarinna undervisar i samtliga fem klasser. Småskolan är belägen i Yngelstorp socken. Å. 1900 upphöjdes krusföreläsningen. Från o. 35 år sedan upphöjdes "kyrkostämman". Från N. har gått "i kyrke" efter sina barer.

ACC. N:R M. 11395:4.

1927 grundade några unga pojkar, bl.a. ansvarande trafikflygaren Kjell Blom från Borås, en flygskola i Hammar. Fyra ingenjörer anställdes som lärare och undervisade i vanligt flyg och segelflyg. Skolan kunde ibland berökas av ett femtiotal elever. Efter några år övertogs flygskolan av "flygparen" Hamilton. 1943 köpte svenska staten flygskolan och ändrade nu den till exercisfält.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND